

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લીકેશન નં. ૬૫૭૬/૨૦૨૧

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિશા એમ. ઠાકોર

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?	હા
૨.	રિપોર્ટ્સને મોકલવું કે નહિ?	હા
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઈચ્છે છે?	ના
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના

મેસર્સ સ્વસ્તિક ઇન્ટરનેશનલ

વિરુદ્ધ

ભારતીય સંઘ

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે એમ. આર. ડી. કે. ત્રિવેદી (૫૨૮૩)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૨,૩ માટે શ્રી ઉત્કર્ષ આર શર્મા (૬૧૫૭)

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે નોટિસ બજવેલ નથી.

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિશા એમ. ઠાકોર

તારીખ:૦૮/૦૨/૨૦૨૨

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ નિશા એમ. ઠાકોર)

૧. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળની આ અરજી દ્વારા,
રિટ અરજદારે નીચે મુજબની રાહતો માટે અરજ કરેલ છે:

"એ. આપ નામદાર આ અરજી એડમિટ કરવા મહેરબાની કરશો.

બી. આપ નામદાર આ અરજી મંજૂર કરવા મહેરબાની કરશો.

સી. આપ નામદાર મેન્ડમસની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ ઇશ્યૂ કરીને સામાવાળા સત્તામંડળોને ઉપરોક્ત શિપિંગ બિલ મારફતે કરવામાં આવેલ નિકાસ એટલે કે "ઝીરો રેટેડ સપ્લાય" સંબંધમાં ચૂકવવામાં આવેલ કુલ રૂ. ૩૭,૦૧,૩૨૬/- ના આઈજીએસટીના રિફંડને તુરંત મંજૂર કરવાનો નિર્દેશ આપવા મહેરબાની કરશો;

ડી. આપ નામદાર સામાવાળા સત્તામંડળોને અત્રેના અરજદારને શિપિંગ બિલની તારીખથી લઈને અરજદારને રિફંડની રકમ ચૂકવવામાં આવે તે તારીખ સુધી ઉપરોક્ત દર્શાવેલ આઈજીએસટીના રિફંડની રકમ પર ૧૮% ના દરે વ્યાજ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવા મહેરબાની કરશો, કારણ કે સામાવાળા સત્તામંડળો દ્વારા તેને ગેરવાજબી અને ગેરકાયદેસર રીતે રોકી રાખવામાં આવેલ છે.

ઈ. આપ નામદાર ઉપર મુજબની અરજ કલમ 'સી' અને 'ડી' ના સંદર્ભમાં અત્રેના અરજદારની તરફેણમાં એકતરફી, વચગાળાનો હુકમ ફરમાવવા મહેરબાની કરશો.

એફ. સામાવાળા સત્તામંડળોના ગેરકાયદેસર કૃત્યના કારણે જ અરજદાર આ અરજી દ્વારા આપ નામદારનો આશરો લેવા માટે મજબૂર થયેલ હોવાથી, આપ નામદાર સામાવાળા સત્તામંડળોને અત્રેના અરજદારને આ મુકદ્દમાનો ખર્ચ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવા મહેરબાની કરશો.

જી. આપ નામદાર અરજદારની તરફેણમાં ન્યાયના હિતમાં જે યોગ્ય અને ઉચિત જણાય તેવી અન્ય અને વધુ રાહત/(ઓ) આપવા મહેરબાની કરશો."

અમે કેસના તથ્યોમાં ઊંડાણપૂર્વક જઈએ તે પહેલાં, એ નોંધવું યોગ્ય રહેશે કે ત્યારબાદ રિટ અરજદારે ડ્રાફ્ટ સુધારો દાખલ કરેલ છે, જેના દ્વારા રિટ અરજદારે રાહતો માટે અરજ કરેલ છે, જે નીચે મુજબ પુનઃ રજૂ કરવામાં આવેલ છે:

"સી૧. આપ નામદાર સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા ઇશ્યૂ કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૯.૦૬.૨૦૧૮ નો પત્ર (એનેક્સર-એફ/૧), તારીખ ૨૨.૧૨.૨૦૨૦ નો પત્ર (એનેક્સર-આઈ), આ બંને તેમજ એફ.નં. ૪૫૦/૧૧૮/૨૦૧૭-કસ્ટમ્સ.IV માંથી ઇશ્યૂ કરવામાં આવેલ તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૮ નો પરિપત્ર નં. ૩૭/૨૦૮-કસ્ટમ્સ (એનેક્સર કે) ને રદ્દ અને સેટ અસાઈડ કરતી સરશિયોરરી અથવા મેન્ડમસની રિટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ ઇશ્યૂ કરવા મહેરબાની કરશો, કારણ કે તે ધ સેન્ટ્રલ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ, ૨૦૧૭ ના નિયમ ૯૬ સાથે વાંચતા ધ સેન્ટ્રલ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ, ૨૦૧૭ ની કલમ ૫૪ સાથે વાંચતા ધ ઇન્ટિગ્રેટેડ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ, ૨૦૧૭ ની કલમ ૧૬(૩)(બી) ની જોગવાઈઓથી અતિ-અધિકાર (અલ્ટ્રા વાયર્સ) છે."

૨. રેકૉર્ડ પરથી ફલિત થતા ટૂંકા તથ્યો નીચે મુજબ છે:

૨.૧ રિટ અરજદાર એક પ્રોપ્રાઈટરશિપ પેઢી છે અને ધ સીજીએસટી એક્ટ હેઠળ કાયદેસરનું રજિસ્ટ્રેશન ધરાવે છે. રજિસ્ટ્રેશનનું સર્ટિફિકેટ પાના નં. ૩૮ પર રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલ છે, જેના પરથી જણાય છે કે રજિસ્ટ્રેશનનું સર્ટિફિકેટ તારીખ

૧૯.૦૯.૨૦૧૭ ના રોજ ઈશ્યૂ કરવામાં આવેલ છે અને માન્યતા / જવાબદારીનો સમયગાળો તારીખ ૦૧.૦૭.૨૦૧૭ થી શરૂ થાય છે.

૨.૨ અરજદાર ભારત બહારના વિવિધ દેશોમાં વિવિધ કૃષિ ખાદ્ય ઉત્પાદનો અને મસાલાઓની નિકાસ કરવાના વ્યવસાયમાં રોકાયેલ છે.

૨.૩ જુલાઈ અને ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ ના મહિનાઓ દરમિયાન, રિટ અરજદાર પેઢીએ રૂ. ૩૭,૦૧,૩૨૬ / – ની રકમના આઈજીએસટીની ચુકવણી પર વિવિધ ઇનવોઈસ હેઠળ માલની નિકાસ કરી હતી. રિટ અરજદારે વિવિધ દસ્તાવેજો રજૂ કરેલ છે જેમાં જીએસટી ઇનવોઈસ, એક્સપોર્ટ ઇનવોઈસ, શિપિંગ બિલ, એક્સપોર્ટ જનરલ મેનિફેસ્ટ અને બિલ ઓફ લેડિંગનો સમાવેશ થાય છે.

૨.૪ આમ, રિટ અરજદાર નિકાસકાર હોવાના નાતે ધ સીજીએસટી એક્ટની કલમ ૧૫ હેઠળ પરિકલ્પિત કર્યા મુજબ "ઝીરો રેટેડ સપ્લાય" ના લાભ માટે હકદાર છે.

૨.૫ રિટ અરજદારે વૈધાનિક રિટર્ન, વધુ સ્પષ્ટ રીતે, જુલાઈ અને ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ ના મહિનાઓ માટેનું ફોર્મ GSTR-1 અને GSTR-3B રેકૉર્ડ પર મૂકેલ છે, જે સંબંધિત મહિનાઓ માટે રિટ અરજદાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ આઈજીએસટીની ચુકવણી દર્શાવે છે.

૨.૬ રિટ અરજદારનો કેસ એવો છે કે જુલાઈ, ૨૦૧૭ ના મહિના દરમિયાન કરવામાં આવેલ નિકાસ માટે, જ્યારે કસ્ટમ્સ બ્રોકર મારફતે ૧૬ શિપિંગ બિલની યાદી રજૂ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે પાછળથી માલૂમ પડ્યું હતું કે રિટ અરજદાર

પેઢીના કસ્ટમ બ્રોકરે સંબંધિત શિપિંગ બિલ માટે રિટ અરજદાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ કરપાત્ર મૂલ્ય અને સંકલિત કર એટલે કે આઈજીએસટીનો ઉલ્લેખ કર્યો ન હતો. રિટ અરજદાર પેઢીને માલૂમ પડ્યું કે કસ્ટમ બ્રોકરે અજાણતાં તારીખ ૩૧.૧૦.૨૦૧૬ ના નોટિફિકેશન નં. ૧૩૧/૨૦૧૬- કસ્ટમ (એન.ટી.) હેઠળ જરૂરિયાત મુજબ "એ" પંચ કરીને ઊંચા દરે ડ્રોબેકનો દાવો કર્યો હતો, જેમાં ત્યારબાદ તારીખ ૨૯.૦૬.૨૦૧૭ ના નોટિફિકેશન નં. ૫૯/૨૦૧૭- કસ્ટમ (એન.ટી.) અને તારીખ ૨૬.૦૭.૨૦૧૭ ના નોટિફિકેશન નં. ૭૩/૨૦૧૭ - કસ્ટમ (એન.ટી.) દ્વારા સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો. આમ, એક શિપિંગ બિલ સિવાય વિવિધ જાહેરાતોની યાદી મેળવતા મૂલ્યના ૧% નો ઊંચો દર અને બીકેલ ઇનવોઈસ અજાણતાં રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા.

ક્રમ	જીએસ ટી ઇનવોઈસ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ ઇનવોઈસ નં. અને તારીખ	શિપિંગ બિલ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ જનરલ મેનિફેસ્ટ નં. અને તારીખ	બિલ ઓફ લેડિંગ નં. અને તારીખ
૦૧	SWI/ EXP/ 70/1 7-18 ૨૬/૦ ૬/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 70/17 -18 ૨૬/૦ ૬/૨૦ ૧૭	709729 9 ૦૧/૦૭ /૧૭	129979 ૧૩/૦૭/ ૧૭	SMLMPAV70006270 0 ૦૫/૦૭/૨૦૧૭

ક્રમ	જીએસ ટી ઈનવોઈસ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ ઈનવોઈસ નં. અને તારીખ	શિપિંગ બિલ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ જનરલ મેનિફેસ્ટ નં. અને તારીખ	બિલ ઓફ લેડિંગ નં. અને તારીખ
૦૨	SWI/ EXP/ 71/1 7-18 ૦૧/૦૭/૨૦૧૭	SWI/ EXP/ 71/17 -18 ૦૧/૦૭/૨૦૧૭	713085 7 ૦૩/૦૭/૧૭	130023 ૧૩/૦૭/૧૭	MOLU13903532963 ૦૮/૦૭/૨૦૧૭
૦૩	SWI/ EXP/ 76/1 7-18 ૦૧/૦૭/૨૦૧૭	SWI/ EXP/ 76/17 -18 ૦૧/૦૭/૨૦૧૭	716498 6 ૦૫/૦૭/૧૭	130023 ૧૩/૦૭/૧૭	MOLU13903540980 ૦૮/૦૭/૨૦૧૭
૦૪	SWI/ EXP/ 77/1 7-18 ૦૩/૦૭/૨૦૧૭	SWI/ EXP/ 77/17 -18 ૦૩/૦૭/૨૦૧૭	716498 9 ૦૫/૦૭/૧૭	130023 ૧૩/૦૭/૧૭	MOLU13903539572 ૦૮/૦૭/૨૦૧૭
૦૫	SWI/ EXP/ 77A/ 17-18 ૦૪/૦૭/૨૦૧૭	SWI/ EXP/ 77A/ 17-18 ૦૪/૦૭/૨૦૧૭	716498 8 ૦૫/૦૭/૧૭	130023 ૧૩/૦૭/૧૭	MOLU13903539572 ૦૮/૦૭/૨૦૧૭

ક્રમ	જીએસ ટી ઈનવોઈસ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ ઈનવોઈસ નં. અને તારીખ	શિપિંગ બિલ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ જનરલ મેનિફેસ્ટ નં. અને તારીખ	બિલ ઓફ લેડિંગ નં. અને તારીખ
૦૬	SWI/ EXP/ 62/1 7-18 ૦૪/૦ ૭/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 62/17 -18 ૦૪/૦ ૭/૨૦ ૧૭	714933 1 ૦૪/૦૭ /૧૭	130786 ૧૮/૦૭/ ૧૭	769850302 ૧૫/૦૭/૨૦૪૭
૦૭	SWI/ EXP/ 74/1 7-18 ૦૫/૦ ૭/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 74/17 -18 ૦૫/૦ ૭/૨૦ ૧૭	717421 4 ૦૫/૦૭ /૧૭	130018 ૧૮/૦૭/ ૧૭	SMLMPAV70007170 0 ૦૮/૦૭/૨૦૧૭
૦૮	SWI/ EXP/ 79/1 7-18 ૦૫/૦ ૭/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 79/17 -18 ૦૫/૦ ૭/૨૦ ૧૭	726555 3 ૧૧/૦૭ /૧૭	130864 ૧૮/૦૮/ ૧૭	OOLU2590879510 ૧૩/૦૭/૨૦૧૭
૦૯	SWI/ EXP/ 82/1 7-18 ૦૭/૦ ૭/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 82/17 -18 ૦૭/૦ ૭/૨૦ ૧૭	721707 4 ૦૭/૦૭ /૧૭	130864 ૧૮/૦૮/ ૧૭	GOSUPAV6044707 ૨૦/૦૭/૨૦૧૭
૧૦	SWI/	SWI/	738340	131134	OOLU2590905880

ક્રમ	જીએસ ટી ઈનવોઈસ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ ઈનવોઈસ નં. અને તારીખ	શિપિંગ બિલ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ જનરલ મેનિફેસ્ટ નં. અને તારીખ	બિલ ઓફ લેડિંગ નં. અને તારીખ
	EXP/ 83/1 7-18 ૧૨/૦ ૭/૨૦ ૧૭	EXP/ 83/17 -18 ૧૨/૦ ૭/૨૦ ૧૭	3 ૧૫/૦૭ /૧૭	૧૮/૦૮/ ૧૭	૨૦/૦૭/૨૦૧૭
૧૧	SWI/ EXP/ 87/1 7-18 ૧૨/૦ ૭/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 87/17 -18 ૧૨/૦ ૭/૨૦ ૧૭	738611 2 ૧૫/૦૭ /૧૭	131134 ૧૮/૦૮/ ૧૭	GOSUPAV6045792 ૨૫/૦૭/૨૦૧૭
૧૨	SWI/ EXP/ 85/1 7-18 ૧૮/૦ ૭/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 85/17 -18 ૧૮/૦ ૭/૨૦ ૧૭	746417 7 ૧૮/૦૭ /૧૭	131716 ૨૮/૦૮/ ૧૭	SMLMPAV70007650 0 ૨૪/૦૭/૨૦૧૭
૧૩	SWI/ EXP/ 84/1 7-18 ૨૧/૦ ૭/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 84/17 -18 ૧૮/૦ ૭/૨૦ ૧૭	753770 4 ૨૨/૦૭ /૧૭	131777 ૧૮/૦૮/ ૧૭	OOLU2591330100 ૨૮/૦૭/૨૦૧૭
૧૪	SWI/ EXP/ 84/1 7-18 ૨૧/૦ ૭/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 84/17 -18 ૧૮/૦ ૭/૨૦ ૧૭	756013 5	131777 ૨૮/૦૮/ ૧૭	PIPCB17001604 ૨૮/૦૭/૨૦૧૭

ક્રમ	જીએસ ટી ઈનવોઈસ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ ઈનવોઈસ નં. અને તારીખ	શિપિંગ બિલ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ જનરલ મેનિફેસ્ટ નં. અને તારીખ	બિલ ઓફ લેડિંગ નં. અને તારીખ
	88/1 7-18 ૨૧/૦૭/૨૦૧૭	88/17 -18 ૧૮/૦૭/૨૦૧૭	૨૪/૦૭/૧૭	૧૭	
૧૫	SWI/ EXP/ 94/1 7-18 ૨૧/૦૭/૨૦૧૭	SWI/ EXP/ 94/17 -18 ૨૧/૦૭/૨૦૧૭	752862 2 ૨૨/૦૭/૧૭	131777 ૨૮/૦૮/૧૭	PIPCB17001605 ૨૮/૦૭/૨૦૧૭
૧૬	SWI/ EXP/ 72/1 7-18 ૨૫/૦૭/૨૦૧૭	SWI/ EXP/ 72/17 -18 ૨૫/૦૭/૨૦૧૭	764239 5 ૨૭/૦૭/૧૭	131929 ૨૮/૦૮/૧૭	PIPCB17001652 ૦૩/૦૮/૨૦૧૭
૧૭	SWI/ EXP/ 75/1 7-18 ૨૭/૦૭/૨૦૧૭	SWI/ EXP/ 75/17 -18 ૨૭/૦૭/૨૦૧૭	764240 2 ૨૭/૦૭/૧૭	131929 ૨૮/૦૮/૧૭	PIPCB17001645 ૦૩/૦૮/૨૦૧૭
૧૮	SWI/ EXP/ 61/1	SWI/ EXP/ 61/17	724955 4 ૧૦/૦૭	130864 ૧૮/૦૮/૧૭	PIPCB17001538 ૧૩/૦૮/૨૦૧૭

ક્રમ	જીએસ ટી ઈનવોઈ સ નં. અને તારીખ	એક્સપો ર્ટ ઈનવોઈ સ નં. અને તારીખ	શિપિંગ બિલ નં. અને તારીખ	એક્સપોર્ટ જનરલ મેનિફેસ્ટ નં. અને તારીખ	બિલ ઓફ લેડિંગ નં. અને તારીખ
	7-18 ૧૦/૦ ૭/૨૦ ૧૭	-18 ૧૦/૦ ૭/૨૦ ૧૭	/૧૭		
૧૯	SWI/ EXP/ 73/1 7-18 ૦૩/૦ ૮/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 73/17 -18 ૦૩/૦ ૮/૨૦ ૧૭	783381 7 ૦૪/૦૮ /૧૭	132642 ૧૩/૦૮/ ૧૭	PIPCB17001684 ૦૮/૦૮/૨૦૧૭
૨૦	SWI/ EXP/ 93/1 7-18 ૦૫/૦ ૮/૨૦ ૧૭	SWI/ EXP/ 93/17 -18 ૦૫/૦ ૮/૨૦ ૧૭	784892 6 ૦૫/૦૮ /૧૭	132432 ૨૮/૦૮/ ૧૭	HLCUPA417080011 9 ૧૪/૦૮/૨૦૧૭

૨.૭ ઉપરોક્ત ભૂલનું ભાન થતાં, રિટ અરજદારે તેમના એજન્ટ મારફતે આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, કસ્ટમ હાઉસ, પીપાવાવનો સંપર્ક કર્યો હતો અને આ નિર્દિષ્ટ શિપિંગ બિલમાં કરપાત્ર મૂલ્ય અને આઈજીએસટી કર મૂલ્યની ખોટી એન્ટ્રી સંબંધમાં સુધારેલું સર્ટિફિકેટ ઇશ્યૂ કરવા માટે વિનંતી કરી હતી.

૨.૮ આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, કસ્ટમ્સ હાઉસ, પીપાવાવે ઉપરોક્ત દસ્તાવેજોની તપાસ કરી હતી અને સુધારા સર્ટિફિકેટ ઇશ્યૂ કરીને સુધારાની મંજૂરી આપી હતી, જેના દ્વારા જુલાઈ, ૨૦૧૭ અને ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ ના મહિના દરમિયાન રિટ અરજદાર પેઢી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ ૧૬ શિપિંગ બિલના સંબંધમાં આઈજીએસટી રકમના કર મૂલ્યની વિગતો સુધારવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો. રિટ અરજદાર પેઢીએ સાથે સાથે ડેપ્યુટી / આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, કસ્ટમ્સ હાઉસ, પીપાવાવને ઉપરોક્ત શિપિંગ બિલ મંજૂર કરવા અને જુલાઈ, ૨૦૧૭ અને ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ ના મહિના માટે રૂ. ૩૧,૦૮,૯૮૮/- અને રૂ. ૫,૯૨,૩૩૮/- (કુલ રૂ. ૩૭,૦૧,૩૨૬/-) ની રકમના આઈજીએસટીના રિફંડનો દાવો કરવા માટે રજૂઆત કરી હોવાનું જણાય છે. રિટ અરજદારે સમર્થન આપતા દસ્તાવેજો પણ સબમિટ કર્યા હતા જેમાં ૧૬ શિપિંગ બિલની નકલો અને તારીખ ૦૧.૦૯.૨૦૧૭ ના સુધારા સર્ટિફિકેટ તેમજ બાંહેધરી પત્રની નકલ, કસ્ટમ્સ સત્તામંડળ દ્વારા ઇશ્યૂ કરાયેલ ચલણની નકલો અને તફાવતી ડ્રોબેક પરત કરવા માટેની ગણતરી શીટનો સમાવેશ થાય છે.

૨.૯ ડેપ્યુટી / આસિસ્ટન્ટ કમિશનર, કસ્ટમ્સ હાઉસ, પીપાવાવનું ધ્યાન એ બાબત તરફ પણ દોરવામાં આવ્યું હતું કે રિટ અરજદાર પેઢીએ રૂ. ૩૧,૦૯૭.૨૧ ની વ્યાજની રકમ સાથે રૂ. ૬૦,૦૫,૮૯૩.૩૧ ની રકમનો તફાવતી વધારાનો ડ્રોબેક સરન્ડર કરી દીધો હતો અને તારીખ ૦૮.૦૯.૨૦૧૭ થી ૨૦.૧૨.૨૦૧૭ ના સમયગાળા દરમિયાન ચલણ ઇશ્યૂ કરીને તેને યોગ્ય રીતે સ્વીકારવામાં

આવેલ છે.

૨.૧૦ એવું જણાય છે કે ડેપ્યુટી / આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ, પીપાવાવની કચેરીના ધ્યાને ઉપરોક્ત તથ્યો લાવવામાં આવ્યા હોવા છતાં, ડેપ્યુટી કમિશનર, કસ્ટમ્સ હાઉસ, પીપાવાવે તારીખ ૧૯.૦૬.૨૦૧૯ ના પત્ર દ્વારા તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૮ ના પરિપત્ર નં. ૩૭/૨૦૧૮-કસ્ટમ્સ (ભૂલથી તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૯ તરીકે દર્શાવેલ) નો ઉલ્લેખ કરીને રિટ અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલ આઈજીએસટીના રિફંડના દાવાને એવું જણાવીને રદ્દ કર્યો હતો કે નિકાસકારે એકવાર આઈજીએસટી રિફંડના સ્થાને ઊંચા દરે ડ્રોબેકની રકમ મેળવી લીધી હોય, તો ત્યારબાદ આઈજીએસટીનું રિફંડ આપી શકાય નહીં. ડેપ્યુટી કમિશનર, કસ્ટમ હાઉસ, પીપાવાવે ઈડીઆઈ સિસ્ટમ પર વધુ આધાર રાખ્યો હતો જે સત્તામંડળને એલઈઓ આપ્યા પછી શિપિંગ બિલમાં સુધારો કરવાની સુવિધા આપતી નથી.

૨.૧૧ રિટ અરજદારે તારીખ ૨૫.૦૬.૨૦૧૯ ની રજૂઆત દ્વારા ફરીથી સામાવાળા સત્તામંડળોનો સંપર્ક કર્યો, જે સામાવાળા સત્તામંડળોને તારીખ ૧૬.૦૭.૨૦૧૯ ના રોજ મળી હતી, અને તે દ્વારા સામાવાળા સત્તામંડળોનું ધ્યાન એ બાબત તરફ દોર્યું હતું કે ઉલ્લેખિત સદર પરિપત્ર તેના પોતાના અગાઉના પરિપત્રથી વિપરીત છે. સામાવાળા સત્તામંડળોનું ધ્યાન અધિનિયમના નિયમો, વધુ સ્પષ્ટ રીતે, ધ સીજીએસટી એક્ટ, ૨૦૧૭ ની કલમ ૫૪ અને ૫૬ તેમજ ધ સીજીએસટી રૂલ્સના નિયમ ૯૬ ની જોગવાઈઓ તરફ

પણ દોરવામાં આવ્યું હતું અને સબમિટ કર્યું હતું કે સદર પરિપત્ર ધ આઈજીએસટી એક્ટ, ૨૦૧૭ અને ધ સીજીએસટી એક્ટ, ૨૦૧૭ ની જોગવાઈઓની બહાર જઈ શકે નહીં. જ્યાં સુધી ઈડીઆઈ સિસ્ટમ અંગે દર્શાવવામાં આવેલા કારણોનો સવાલ છે, રિટ અરજદારે સામાવાળા સત્તામંડળોને તેમની અરજી પ્રોસેસ કરીને મેન્યુઅલી રિફંડ મંજૂર કરવા વિનંતી કરી હતી.

૨.૧૨ રિટ અરજદારે તારીખ ૦૪.૧૨.૨૦૨૦ ની રજૂઆત ફરીથી દાખલ કરી, જેમાં જુલાઈ, ૨૦૧૭ અને ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ ના મહિના માટેના ૨૦ શિપિંગ બિલને લગતા "ઝીરો રેટેડ સપ્લાય" ના આઈજીએસટીનું રિફંડ આપવા વિનંતી કરી હતી. જેની વિગતો સદર રજૂઆતમાં પુનઃ રજૂ કરવામાં આવી હતી. રિટ અરજદારે વધુમાં સ્પષ્ટતા કરી હતી કે અજાણતાં "બી" પંચ કરીને ૦.૧૫% ના નીચા દરના ડ્રોબેકના બદલે "એ" પંચ કરીને ૧% ના દરે ડ્રોબેકનો ઊંચો દર મેળવવામાં આવ્યો હતો. જો કે, અજાણતાં ડ્રોબેકની રકમ પણ મેળવી લેવામાં આવી હતી અને તેને સામાવાળા કસ્ટમ ડિપાર્ટમેન્ટના ખાતામાં સુધારી દેવામાં આવી છે. આમ, કોઈ વાજબી કારણના અભાવે, રિટ અરજદાર દ્વારા સામનો કરવામાં આવી રહેલી ભારે નાણાકીય મુશ્કેલીને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળા સત્તામંડળોને આઈજીએસટીના રિફંડની રૂ. ૩૭,૦૧,૩૨૬/- ની રકમ જમા કરવા માટે નમ્ર અરજ કરવામાં આવી હતી.

૨.૧૩ કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈઓના પ્રકાશમાં ઉપરોક્ત વિગતોનું યોગ્ય

મૂલ્યાંકન કર્યા વિના, સામાવાળા સત્તામંડળોએ તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૮ ના પરિપત્ર નં. ૩૭/૨૦૧૮ - કસ્ટમ (ભૂલથી તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૮ તરીકે દર્શાવેલ) પર આધાર રાખીને તારીખ _____ ના પત્ર દ્વારા ફરી એકવાર તેમના અગાઉના વલણનો પુનરોચ્ચાર કર્યો હતો અને એલઈઓ મંજૂર થઈ ગયા પછી ઈડીઆઈ સિસ્ટમ સામાવાળા સત્તામંડળોને સુધારેલા શિપિંગ બિલને મેન્યુઅલી પ્રોસેસ કરવાની મંજૂરી આપતી ન હોવાનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો અને તે દ્વારા આઈજીએસટી રિફંડ માટે રિટ અરજદારના દાવા પર વિચાર કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. આવી પરિસ્થિતિમાં, રિટ અરજદારે માંગવામાં આવેલી રાહત સાથે આ કોર્ટનો આશરો લીધેલ છે.

૩. અમે રિટ અરજદાર પેઢી તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ શ્રી ડી.કે. ત્રિવેદી તેમજ સામાવાળા સત્તામંડળો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન સિનિયર સ્ટેવિંગ કાઉન્સેલ શ્રી નિકુંજ રાવલને સાંભળ્યા છે. હાલની રિટ અરજીમાં સામેલ માત્ર મર્યાદિત વિવાદ તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૮ ના પરિપત્ર નં. ૩૭/૨૦૧૮ અને ઈડીઆઈ સિસ્ટમના પ્રકાશમાં સામાવાળા સત્તામંડળો દ્વારા આઈજીએસટીનું રિફંડ ન આપવા અંગેનો છે. ૨૦૧૯ (૨૯) જી.એસ.ટી.એલ. ૨૦૦ (ગુજરાત) માં રિપોર્ટ થયેલ અહમદ કપાસ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ વિરુદ્ધ પ્રિન્સિપાલ કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સના કેસમાં આ કોર્ટ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલા સ્થગિત કાયદાને ધ્યાનમાં લેતાં ઉપરોક્ત વિવાદ હવે પૂર્ણ થઈ ગયેલ છે.

૪. અમે ડેપ્યુટી કમિશનર, કસ્ટમ હાઉસ, પીપાવાવ, સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા

ફાઈલ કરવામાં આવેલ જવાબ પર સોગંદનામું વાંચ્યું છે, જેમાં સામાવાળા સત્તામંડળો દ્વારા તેવામાં આવેલું વલણ મુખ્યત્વે એવા કારણસર છે કે રિટ અરજદારે ડ્યુટી ડ્રોબેકના ઊંચા દરનો દાવો કરવા માટે શિપિંગ બિલ પર જાહેરાત કરી હતી અને તેથી, એકવાર ઊંચા દરે ડ્રોબેકનો દાવો કર્યા પછી રિટ અરજદાર માટે ત્યારબાદ આઈજીએસટીના રિફંડ માટે દાવો ન કરવો તે ફરજિયાત હતું. સામાવાળા સત્તામંડળે તારીખ ૩૧.૧૦.૨૦૧૬ ના નોટિફિકેશન નં. ૧૩૧/૨૦૧૬ કસ્ટમ (એન.ટી.) પર વધુ આધાર રાખ્યો છે, જેમાં ત્યારબાદ તારીખ ૨૮.૦૬.૨૦૧૭ ના નોટિફિકેશન નં. ૫૮/૨૦૧૭ દ્વારા સુધારો કરવામાં આવ્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે કરના ટ્રાન્ઝિટ સમયગાળા દરમિયાન ડ્યુટી ડ્રોબેકના ઊંચા દરના દાવાનો હક ઊભો થયો અને જરૂરી જવાબદારીઓ ઊભી થઈ તે પછી રિટ અરજદાર આઈજીએસટીના રિફંડ માટે હકદાર નથી. અહમદ કપાસ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ કોર્ટના ચુકાદા સામે ડાયરી નં. ૫૫૦૨/૨૦૨૧ દ્વારા સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન દાખલ કરીને અપીલ કરવામાં આવી હતી જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે તારીખ ૨૨.૦૩.૨૦૨૧ ના હુકમ દ્વારા વિલંબના કારણોસર એસએલપી રદ્દ કરી હતી પરંતુ સામાવાળા ડિપાર્ટમેન્ટ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા કાયદાના પ્રશ્ન પર કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો ન હતો. વૈકલ્પિક રીતે, સામાવાળા સત્તામંડળે તારીખ ૨૮.૦૬.૨૦૧૭ ના નોટિફિકેશન નં. ૧૩/૨૦૧૭ – સેન્ટ્રલ ટેક્સ પર આધાર રાખ્યો છે અને વિનંતી કરી છે કે જીએસટી કાઉન્સિલ દ્વારા ભલામણ કરાયેલ ૬% ના દરે વ્યાજનો દર ધ્યાનમાં

લેવામાં આવે, આ કોર્ટ રિટ અરજદારના માલને વ્યાજ સાથે આઈજીએસટીના રિફંડ માટે ધ્યાનમાં લઈ રહી છે.

૫. રિટ અરજદારે પ્રત્યુત્તર સોગંદનામું ફાઇલ કરીને સામાવાળા ડિપાર્ટમેન્ટના ઉપરોક્ત વલણ સામે વાંધો ઉઠાવ્યો છે અને આ કોર્ટનું ધ્યાન વધુમાં દોર્યું છે કે શિપિંગ બિલના સુધારા પછી પણ રિફંડ રોકી રાખવાની સામાવાળા સત્તામંડળની કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર છે અને તેને રદ્દ અને સેટ અસાઇડ કરવાની જરૂર છે. ઈડીઆઈ સિસ્ટમ અંગે રોકી રાખવા માટે સામાવાળા સત્તામંડળો દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો ભ્રામક છે, વધુ સ્પષ્ટ રીતે, અહમદ કપાસ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ કોર્ટ દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલી સ્થગિત કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતાં. વધુમાં, આ કોર્ટનું ધ્યાન તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૮ ના પરિપત્ર નં. ૩૭/૨૦૧૮ – કસ્ટમ પરના આધાર તરફ દોરવામાં આવ્યું હતું અને ૨૦૦૮(૧૨) એસ.ટી.આર. ૪૧૬ (એસ.સી.) માં રિપોર્ટ થયેલ કમિશનર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઇઝ, બોલપુર વિરુદ્ધ રતન મેલિંગ એન્ડ વાયર ઇન્ડસ્ટ્રીઝના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર આધાર રાખીને અહમદ કપાસના કેસમાં આ કોર્ટ દ્વારા દર્શાવવામાં આવ્યું હતું કે, સીબીઆઈસી દ્વારા ઇશ્યૂ કરવામાં આવેલા પરિપત્રો અને સૂચનાઓ માત્ર વૈધાનિક જોગવાઈઓની સમજણ માટેની સૂચનાઓ છે અને તે કોર્ટ માટે બંધનકર્તા નથી. વૈધાનિક જોગવાઈઓથી વિપરીત હોય તેવા પરિપત્રોનું કાયદાની દ્રષ્ટિએ કોઈ અસ્તિત્વ નથી. આ કોર્ટની દલીલ ૨૦૧૮(૧૪) જી.એસ.ટી.એલ. ૪૯૭ (એસ.સી.) માં રિપોર્ટ થયેલ

જે.કે. લક્ષ્મી સિમેન્ટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ કમર્શિયલ ટેક્સ ઓફિસર, પાલીના કેસમાં નિર્ણય તરફ પણ દોરવામાં આવી હતી, જેમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે પરિપત્રો ઇશ્યૂ કરવાની સત્તા કામના ન્યાયી, યોગ્ય અને કાર્યક્ષમ સંચાલન માટે અને જાહેર હિતમાં છે. નાણાકીય કાયદાના યોગ્ય વહીવટ માટે આવી સત્તાનો ઉપયોગ કરવાતાને અનુચિત મુશ્કેલીઓ ટાળવા માટે થાય છે. આવા પરિપત્રો કાયદાનો વહીવટ કરતા સત્તામંડળો પર બંધનકર્તા હોઈ શકે છે પરંતુ તે જ સમયે કરવાતાના ડિપાર્ટમેન્ટ માટે કાયદાની જોગવાઈઓમાં ફેરફાર કરી શકતા નથી. તેથી વિદ્વાન વકીલે તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૮ ના પરિપત્ર નં. ૩૭/૨૦૧૮-કસ્ટમને રદ્દ અને સેટ અસાઈડ કરવા સબમિટ કર્યું હતું.

જ્યાં સુધી તારીખ ૦૯.૧૦.૨૦૧૮ ના પરિપત્ર નં. ૩૭/૨૦૧૮-કસ્ટમનો ઉદ્દેશ કરીને આઈજીએસટી રિફંડ રોકી રાખવાના સામાવાળા ડિપાર્ટમેન્ટના વલણનો સવાલ છે, તે સંપૂર્ણપણે ભૂલભરેલું છે. આ કોર્ટે અહમદ કપાસ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સમાન તથ્યોના સમૂહમાં સદર પરિપત્ર પર વિચાર કર્યો છે. આખરે, આ કોર્ટે કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈ અને સ્થગિત કાનૂની સ્થિતિ ધ્યાનમાં લીધા પછી ઠરાવ્યું કે:

"૩૪. જ્યાં સુધી પરિપત્રનો સવાલ છે ત્યાં સુધી અમે બે બાબતો નોંધીએ છીએ. સંબંધિત ડિપાર્ટમેન્ટ માટે માત્ર સૂચનાઓ અથવા માર્ગદર્શનના સ્વરૂપમાં હોવા ઉપરાંત, પરિપત્ર તારીખ ૯ મી ઓક્ટોબર ૨૦૧૮ નો છે, જ્યારે નિકાસ ૨૭ મી જુલાઈ ૨૦૧૭ ના રોજ થઈ હતી. આ ઉપરાંત, પરિપત્ર ડ્રોબેકની જોગવાઈઓની

સમજૂતી આપે છે અને તેને આઈજીએસટી રિફંડ સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી. આમ, પરિપત્ર સામાવાળા માટે પરિસ્થિતિ બચાવશે નહીં. અમારો અભિપ્રાય છે કે રૂલ્સ, ૨૦૧૭ નો નિયમ ૯૬ ખૂબ જ સ્પષ્ટ છે."

૬. નિઃશંકપણે, રિટ અરજદાર ધ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ, ૨૦૧૭ હેઠળ કાયદેસરનું રજિસ્ટ્રેશન નં. ધરાવે છે. રિટ અરજદાર નિકાસકાર હોવાના નાતે જીએસટી / આઈજીએસટી એક્ટ, ૨૦૧૭ ની જોગવાઈઓ હેઠળ પરિકલ્પિત કર્યા મુજબના લાભ માટે હકદાર છે. સ્વીકાર્યપણે, જીએસટી ઇનવોઈસ, એક્સપોર્ટ ઇનવોઈસ, શિપિંગ બિલ, એક્સપોર્ટ જનરલ મેનિફેસ્ટ બિલ, બિલ ઓફ લેડિંગ સ્વરૂપના વિવિધ દસ્તાવેજો પરથી ફલિત થાય છે તેમ સંબંધિત જુલાઈ, ૨૦૧૭ અને ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ ના મહિનાઓ માટે ભારત બહાર માલની નિકાસ કરવામાં આવી છે, એ વાત ભૂલી શકાય નહીં કે સંબંધિત તબક્કે, રિટ અરજદારે ઉપરોક્ત બિલમાં દર્શાવ્યા મુજબ ૫% ના દરે આઈજીએસટી ચૂકવ્યો હોવાનું જણાય છે. શિપિંગ બિલની વિગતોનું માત્ર વાંચન એ હકીકત તરફ નિર્દેશ કરે છે કે રિટ અરજદાર પેઢી દ્વારા મર્કેન્ટાઈલ સ્કીમ હેઠળ ઉપલબ્ધ કરાવ્યા મુજબ રિવોર્ડ મેળવવાના તેના ઈશિદા વિશે જાહેરાત પણ કરવામાં આવી છે. આમ, નિઃશંકપણે, ભારત બહાર માલની નિકાસ કરવામાં આવી હોવાથી, ધ આઈજીએસટી એક્ટની કલમ ૧૬ હેઠળ જોગવાઈ કર્યા મુજબ તેને "ઝીરો રેટેડ સપ્લાય" તરીકે ગણવાના રહેશે અને કહેવાના રહેશે. આ તબક્કે, કાયદાની સંબંધિત જોગવાઈ પુનઃ રજૂ કરવી યોગ્ય રહેશે. ધ આઈજીએસટી એક્ટ, ૨૦૧૭

ની કલમ ૧૬ આ મુજબ વંચાય છે:

"૧૬. ઝીરો રેટેડ સપ્લાય.-- (૧) "ઝીરો રેટેડ સપ્લાય" એટલે માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેનો નીચે પૈકીનો કોઈપણ સપ્લાય, નામે:--

(એ) માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેની નિકાસ; અથવા

(બી) સ્પેશિયલ ઇકોનોમિક ઝોન ડેવલપર અથવા સ્પેશિયલ ઇકોનોમિક ઝોન યુનિટને માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેનો સપ્લાય.

(૨) ધ સેન્ટ્રલ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસીસ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૧૭ ની પેટા-કલમ

(પ) ની જોગવાઈઓને આધીન, ઝીરો-રેટેડ સપ્લાય કરવા માટે ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ મેળવી શકાશે, ભલે આવો સપ્લાય મુક્તિપાત્ર સપ્લાય હોઈ શકે.

(૩) ઝીરો રેટેડ સપ્લાય કરતી રજિસ્ટર્ડ વ્યક્તિ નીચેના વિકલ્પોમાંથી કોઈપણ એક હેઠળ રિફંડનો દાવો કરવા માટે પાત્ર બનશે, નામે:--

(એ) તે સંકલિત કરની ચુકવણી કર્યા વિના, નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી શરતો, સલામતી અને પ્રક્રિયાને આધીન, બોન્ડ અથવા લેટર ઓફ અંડરટેકિંગ હેઠળ માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેનો સપ્લાય કરી શકે છે અને અણવપરાયેલી ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટના રિફંડનો દાવો કરી શકે છે; અથવા

(બી) તે સંકલિત કરની ચુકવણી કરીને અને સદર કાયદાની કલમ ૫૪ ની જોગવાઈઓ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા નિયમો અનુસાર સપ્લાય કરવામાં આવેલા માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંને પર ચૂકવવામાં આવેલા સદર કરના રિફંડનો દાવો, નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી શરતો, સલામતી અને પ્રક્રિયાને

આધીન, માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેનો સપ્લાય કરી શકે છે."

ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ અનુસાર, "ઝીરો રેટેડ સપ્લાય" કરતી રજિસ્ટર્ડ વ્યક્તિને કલમ ૧૬(૩)(બી) અનુસાર આઈજીએસટીના રિફંડનો દાવો કરવાનો વિકલ્પ પૂરો પાડવામાં આવ્યો છે, આમ રજિસ્ટર્ડ વ્યક્તિ સંકલિત કરની ચુકવણી પર અને કાયદા અનુસાર અને ધ સીજીએસટી એક્ટની કલમ ૫૪ ને આધીન માલ અથવા સેવા અથવા બંનેના સપ્લાય પર રિફંડનો દાવો કરવા માટે પાત્ર બને છે. ધ સીજીએસટી એક્ટની કલમ ૫૪ આ મુજબ વંચાય છે:

"૫૪. કરનું રિફંડ.-- (૧) કોઈ કર અને વ્યાજ, જો કોઈ હોય તો, જે આવા કર પર ચૂકવવામાં આવેલ હોય અથવા તેના દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ અન્ય કોઈ રકમના રિફંડનો દાવો કરતી કોઈપણ વ્યક્તિ, નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવા ફોર્મ અને રીતે સંબંધિત તારીખથી બે વર્ષની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં અરજી કરી શકશે:

પરંતુ કલમ ૪૯ ની પેટા-કલમ (૬) ની જોગવાઈઓ અનુસાર ઇલેક્ટ્રોનિક કેશ લેજરમાં કોઈ બાકી રકમના રિફંડનો દાવો કરતી રજિસ્ટર્ડ વ્યક્તિ, નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી રીતે કલમ ૩૯ હેઠળ રજૂ કરવામાં આવેલા રિટર્નમાં આવા રિફંડનો દાવો કરી શકશે.

(૨) યુનાઈટેડ નેશન્સ ઓર્ગેનાઈઝેશનની વિશેષ એજન્સી અથવા કોઈપણ બહુપક્ષીય નાણાકીય સંસ્થા અને યુનાઈટેડ નેશન્સ (પ્રિવિલેજીસ એન્ડ ઇમ્યુનિટીઝ) એક્ટ, ૧૯૪૭ હેઠળ અધિનિયત સંસ્થા, વિદેશી દેશોના

કોન્સ્યુલેટ અથવા એમ્બેસી અથવા કલમ ૫૫ હેઠળ અધિનિયિત કર્યા મુજબની વ્યક્તિઓ અથવા વ્યક્તિઓનો કોઈ વર્ગ, જે તેના દ્વારા માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેના આંતરિક સપ્લાય પર ચૂકવવામાં આવેલા કરના રિફંડ માટે હકદાર છે, તે ક્વાર્ટરના છેલ્લા દિવસથી છ મહિનાની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં, નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવા ફોર્મ અને રીતે, આવા રિફંડ માટે અરજી કરી શકશે જે ક્વાર્ટરમાં આવો સપ્લાય મળ્યો હતો.

(૩) પેટા-કલમ (૧૦) ની જોગવાઈઓને આધીન, રજિસ્ટર્ડ વ્યક્તિ કોઈપણ કર સમયગાળાના અંતે કોઈપણ અણવપરાયેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટના રિફંડનો દાવો કરી શકશે:

પરંતુ નીચેના સિવાયના કિસ્સાઓમાં અણવપરાયેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટના કોઈ રિફંડની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં—

(૧) કરની ચૂકવણી વિના કરવામાં આવેલ ઝીરો રેટેડ સપ્લાય;

(૨) જ્યાં આઉટપુટ સપ્લાય પરના કરના દર કરતાં ઇનપુટ્સ પરના કરનો દર વધારે હોવાના કારણે ક્રેડિટ એકત્રિત થઈ હોય (નિલ રેટેડ અથવા સંપૂર્ણ મુક્ત સપ્લાય સિવાય), કાઉન્સિલની ભલામણો પર સરકાર દ્વારા અધિનિયિત કરવામાં આવે તેવા માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેના સપ્લાય સિવાય:

વધુમાં પરંતુ કે જ્યાં ભારત બહાર નિકાસ કરવામાં આવતા માલ પર નિકાસ જકાત લાદવામાં આવતી હોય તેવા કિસ્સાઓમાં અણવપરાયેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટના કોઈ રિફંડની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં:

વધુમાં પરંતુ કે જો માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેના સપ્લાયર કેન્દ્રીય કરના સંબંધમાં ડ્રોબેકનો લાભ લે છે અથવા આવા સપ્લાય પર ચૂકવવામાં આવેલા સંકલિત કરના રિફંડનો દાવો કરે છે, તો ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટના કોઈ રિફંડની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં.

(જ) અરજ સાથે નીચે મુજબના પુરાવા રહેશે--

(એ) અરજદારને રિફંડ મળવાપાત્ર છે તે સ્થાપિત કરવા માટે નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવા દસ્તાવેજ પુરાવા; અને

(બી) અરજદાર રજૂ કરી શકે તેવા દસ્તાવેજ અથવા અન્ય પુરાવા (કલમ ૩૩ માં ઉલ્લેખિત દસ્તાવેજો સહિત) જે એ સ્થાપિત કરે કે કર અને વ્યાજની રકમ, જો કોઈ હોય તો, આવા કર પર ચૂકવવામાં આવેલ અથવા જેના સંબંધમાં આવું રિફંડ માંગવામાં આવ્યું છે તે અન્ય કોઈ રકમ તેની પાસેથી એકત્રિત કરવામાં આવી હતી, અથવા તેના દ્વારા ચૂકવવામાં આવી હતી અને આવા કર અને વ્યાજનો બોજ અન્ય કોઈ વ્યક્તિ પર નાખવામાં આવ્યો ન હતો:

પરંતુ જ્યાં રિફંડ તરીકે દાવો કરવામાં આવેલી રકમ બે લાખ રૂપિયા કરતાં ઓછી હોય, ત્યાં અરજદાર માટે કોઈ દસ્તાવેજ અને અન્ય પુરાવા રજૂ કરવા જરૂરી રહેશે નહીં પરંતુ તે તેની પાસે ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજ અથવા અન્ય પુરાવાના આધારે, પ્રમાણિત કરતું એક જાહેરનામું દાખલ કરી શકે છે કે આવા કર અને વ્યાજનો બોજ અન્ય કોઈ વ્યક્તિ પર નાખવામાં આવ્યો ન હતો.

(પ) જો આવી કોઈ અરજ મળવા પર, યોગ્ય અધિકારીને સંતોષ થાય કે રિફંડ

તરીકે માંગવામાં આવેલી સંપૂર્ણ અથવા અંશતઃ રકમ રિફંડ કરવા પાત્ર છે, તો તે તે મુજબ હુકમ કરી શકશે અને તે રીતે નક્કી કરેલી રકમ કલમ ૫૭ માં ઉલ્લેખિત ફંડમાં જમા કરવામાં આવશે.

(૬) પેટા-કલમ (૫) માં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોય તેમ છતાં, યોગ્ય અધિકારી, કાઉન્સિલની ભલામણો પર સરકાર દ્વારા અધિનિયત કરવામાં આવે તેવી રજિસ્ટર્ડ વ્યક્તિઓની શ્રેણી સિવાયની રજિસ્ટર્ડ વ્યક્તિઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેના ઝીરો-રેટેડ સપ્લાયના કારણે રિફંડ માટેના કોઈપણ દાવાના કિસ્સામાં, નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી રીતે અને શરતો, મર્યાદાઓ અને સલામતીને આધીન રહીને, કાયચલાઉ ધોરણે સ્વીકારેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટની રકમને બાદ કરતાં, દાવો કરેલી કુલ રકમના નેવું ટકા કામચલાઉ ધોરણે રિફંડ કરી શકશે અને ત્યારબાદ અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલા દસ્તાવેજોની યોગ્ય ચકાસણી કર્યા પછી રિફંડ દાવાના આખરી નિકાલ માટે પેટા-કલમ (૫) હેઠળ હુકમ કરી શકશે.

(૭) યોગ્ય અધિકારી તમામ રીતે પૂર્ણ અરજી મળ્યાની તારીખથી સાઠ દિવસની અંદર પેટા-કલમ (૫) હેઠળ હુકમ ઇશ્યૂ કરશે.

(૮) પેટા-કલમ (૫) માં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોય તેમ છતાં, રિફંડ કરવા પાત્ર રકમ ફંડમાં જમા કરવાને બદલે અરજદારને ચૂકવવામાં આવશે, જો આવી રકમ નીચે મુજબના સંબંધમાં હોય--

(એ) માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેના ઝીરો-રેટેડ સપ્લાય પર અથવા

આવા ઝીરો-રેટેડ સપ્લાય કરવામાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઇનપુટ્સ અથવા ઇનપુટ સેવાઓ પર ચૂકવવામાં આવેલા કરનું રિફંડ;

(બી) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ અણવપરાયેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનું રિફંડ;

(સી) પૂરા પાડવામાં ન આવેલ સપ્લાય પર ચૂકવેલ કરનું રિફંડ, કાં તો સંપૂર્ણ રીતે અથવા અંશતઃ, અને જેના માટે ઇનવોઇસ ઇશ્યૂ કરવામાં આવ્યું નથી, અથવા જ્યાં રિફંડ વાઉચર ઇશ્યૂ કરવામાં આવ્યું છે;

(ડી) કલમ ૭૭ ને અનુસરીને કરનું રિફંડ;

(ઈ) અરજદાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ કર અને વ્યાજ, જો કોઈ હોય તો, અથવા અન્ય કોઈ રકમ, જો તેણે આવા કર અને વ્યાજનો બોજ અન્ય કોઈ વ્યક્તિ પર ન નાખ્યો હોય; અથવા

(એફ) કાઉન્સિલની ભલામણો પર, સરકાર દ્વારા નોટિફિકેશન દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવા અરજદારોના અન્ય વર્ગ દ્વારા વહન કરવામાં આવેલ કર અથવા વ્યાજ.

(ઈ) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ અથવા કોઈપણ કોર્ટના કોઈપણ ચુકાદા, ડિક્રી, હુકમ અથવા નિર્દેશમાં અથવા આ અધિનિયમની અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા નિયમોની અથવા હાલમાં અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈ કાયદાની અન્ય કોઈ જોગવાઈઓમાં વિપરીત હોય તેવું કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોય તેમ છતાં, પેટા-કલમ

(૮) ની જોગવાઈઓ અનુસાર સિવાય કોઈ રિફંડ કરવામાં આવશે નહીં.

(૧૦) જ્યાં પેટા-કલમ (૩) હેઠળ રજિસ્ટર્ડ વ્યક્તિને કોઈ રિફંડ મળવાપાત્ર

હોય જેણે કોઈ રિટર્ન રજૂ કરવામાં ડિફોલ્ટ કર્યું હોય અથવા જેણે કોઈ કર, વ્યાજ અથવા દંડ ચૂકવવો જરૂરી હોય, જે નિર્દિષ્ટ તારીખ સુધીમાં કોઈપણ કોર્ટ, ટ્રિબ્યુનલ અથવા એપેલેટ ઓથોરિટી દ્વારા સ્ટે કરવામાં આવ્યો ન હોય, તો યોગ્ય અધિકારી--

(એ) સદર વ્યક્તિએ રિટર્ન રજૂ ન કર્યું હોય અથવા કર, વ્યાજ અથવા દંડ, જે કિસ્સો હોય તે, ન ચૂકવ્યો હોય ત્યાં સુધી મળવાપાત્ર રિફંડની ચુકવણી રોકી શકે છે;

(બી) મળવાપાત્ર રિફંડમાંથી, કોઈપણ કર, વ્યાજ, દંડ, ફી અથવા અન્ય કોઈ રકમ બાદ કરી શકે છે જે ચૂકવવા માટે કરપાત્ર વ્યક્તિ જવાબદાર છે પરંતુ જે આ અધિનિયમ હેઠળ અથવા હાલના કાયદા હેઠળ અણચૂકવાયેલ રહે છે.

સ્પષ્ટીકરણ.--આ પેટા-કલમના હેતુઓ માટે, "નિર્દિષ્ટ તારીખ" પદનો અર્થ આ અધિનિયમ હેઠળ અપીલ દાખલ કરવાની છેલ્લી તારીખ થશે.

(૧૧) જ્યાં રિફંડ આપતો હુકમ અપીલ અથવા આગળની કાર્યવાહીનો વિષય છે અથવા જ્યાં આ અધિનિયમ હેઠળ અન્ય કોઈ કાર્યવાહી પેન્ડિંગ છે અને કમિશનરનો એવો અભિપ્રાય છે કે આપું રિફંડ આપવાથી આચરવામાં આવેલા દુરાચાર અથવા ફોડના કારણે સદર અપીલ અથવા અન્ય કાર્યવાહીમાં મહેસૂલ પર પ્રતિકૂળ અસર થવાની શક્યતા છે, તો તેઓ કરપાત્ર વ્યક્તિને સાંભળવાની તક આપ્યા પછી, તે નક્કી કરે તેટલા સમય સુધી રિફંડ રોકી શકે છે.

(૧૨) જ્યાં પેટા-કલમ (૧૧) હેઠળ રિફંડ રોકી રાખવામાં આવે છે, ત્યાં

કરપાત્ર વ્યક્તિ, કલમ ૫૬ માં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોય તેમ છતાં, કાઉન્સિલની ભલામણો પર અધિનિયત કરવામાં આવે તેવા છ ટકાથી વધુ ન હોય તેવા દરે વ્યાજ માટે હકદાર બનશે, જો અપીલ અથવા આગળની કાર્યવાહીના પરિણામે તે રિફંડ માટે હકદાર બને છે.

(૧૩) આ કલમમાં વિપરીત હોય તેવું કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોય તેમ છતાં, કલમ ૨૭ ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કેન્ડિડેટ કરપાત્ર વ્યક્તિ અથવા નોન-રેસિડેન્ટ કરપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા જમા કરવામાં આવેલી એડવાન્સ ટેક્સની રકમ, જ્યાં સુધી આવી વ્યક્તિએ, તેને આપવામાં આવેલ રજિસ્ટ્રેશનનું સર્ટિફિકેટ અમલમાં રહ્યું હોય તે સમગ્ર સમયગાળાના સંદર્ભમાં, કલમ ૩૯ હેઠળ જરૂરી તમામ રિટર્ન રજૂ ન કર્યા હોય ત્યાં સુધી રિફંડ કરવામાં આવશે નહીં.

(૧૪) આ કલમમાં ગમે તે સમાવિષ્ટ હોય તેમ છતાં, પેટા-કલમ (૫) અથવા પેટા-કલમ (૬) હેઠળ કોઈ રિફંડ અરજદારને ચૂકવવામાં આવશે નહીં, જો રકમ એક હજાર રૂપિયા કરતાં ઓછી હોય.

સ્પષ્ટીકરણ.--આ કલમના હેતુઓ માટે,--

(૧) "રિફંડ" માં માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેના ઝીરો-રેટેડ સપ્લાય પર અથવા આવા ઝીરો-રેટેડ સપ્લાય કરવામાં ઉપયોગમાં લેવાતા ઇનપુટ્સ અથવા ઇનપુટ સેવાઓ પર ચૂકવવામાં આવેલા કરનું રિફંડ, અથવા ડીમ્ડ એક્સપોર્ટ ગણવામાં આવતા માલના સપ્લાય પરના કરનું રિફંડ, અથવા પેટા-કલમ (૩) હેઠળ જોગવાઈ કર્યા મુજબ અણવપરાયેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનું રિફંડ સમાવિષ્ટ

છે.

(૨) "સંબંધિત તારીખ" એટલે--

(એ) ભારત બહાર નિકાસ કરવામાં આવતા માલના કિસ્સામાં જ્યાં ખુદ માલ અથવા, જે કિસ્સો હોય તે, આવા માલમાં વાપરવામાં આવેલ ઈનપુટ્સ અથવા ઈનપુટ સેવાઓ સંબંધમાં ચૂકવેલ કરનું રિફંડ ઉપલબ્ધ હોય,--

(૧) જો માલની નિકાસ દરિયાઈ અથવા હવાઈ માર્ગે કરવામાં આવે છે, તો જે તારીખે જે જહાજ અથવા એરક્રાફ્ટમાં આવો માલ લોડ કરવામાં આવે છે તે ભારત છોડે છે તે તારીખ; અથવા

(૨) જો માલની નિકાસ જમીન માર્ગે કરવામાં આવે છે, તો જે તારીખે આવો માલ સરહદ પાર કરે છે તે તારીખ; અથવા

(૩) જો માલની નિકાસ ટપાલ દ્વારા કરવામાં આવે છે, તો સંબંધિત પોસ્ટ ઓફિસ દ્વારા ભારત બહારના સ્થળે માલ રવાના કરવાની તારીખ;

(બી) ડીમ્ડ એક્સપોર્ટ ગણવામાં આવતા માલના સપ્લાયના કિસ્સામાં જ્યાં માલના સંબંધમાં ચૂકવેલ કરનું રિફંડ ઉપલબ્ધ હોય, તે તારીખ કે જે તારીખે આવા ડીમ્ડ એક્સપોર્ટને લગતું રિટર્ન રજૂ કરવામાં આવે છે;

(સી) ભારત બહાર નિકાસ કરવામાં આવતી સેવાઓના કિસ્સામાં જ્યાં ખુદ સેવાઓ અથવા, જે કિસ્સો હોય તે, આવી સેવાઓમાં વાપરવામાં આવેલ ઈનપુટ્સ અથવા ઈનપુટ સેવાઓ સંબંધમાં ચૂકવેલ કરનું રિફંડ ઉપલબ્ધ હોય, તો--

(૧) રૂપાંતરણીય વિદેશી ટૂંકિયામણમાં ચુકવણી મળ્યાની તારીખ, જ્યાં આવી ચુકવણી મળ્યા પહેલાં સેવાઓનો સપ્લાય પૂરો થઈ ગયો હોય; અથવા

(૨) ઇનવોઈસ ઇશ્યૂ કરવાની તારીખ, જ્યાં ઇનવોઈસ ઇશ્યૂ કર્યાની તારીખ પહેલાં સેવાઓ માટેની ચુકવણી એડવાન્સમાં મળી ગઈ હોય;

(ડી) એવા કિસ્સામાં જ્યાં એપેલેટ ઓથોરિટી, એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ અથવા કોઈપણ કોર્ટના ચુકાદા, ડિક્રી, હુકમ અથવા નિર્દેશના પરિણામે કર રિફંડપાત્ર બને છે, તેવા ચુકાદા, ડિક્રી, હુકમ અથવા નિર્દેશની જાણ કર્યાની તારીખ;

(ઈ) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ અણપપરાયેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટના રિફંડના કિસ્સામાં, નાણાકીય વર્ષનો અંત જેમાં રિફંડ માટેનો આવો દાવો ઊભો થાય છે;

(એફ) એવા કિસ્સામાં જ્યાં આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા નિયમો હેઠળ કામચલાઉ ધોરણે કર ચૂકવવામાં આવે છે, તેની આખરી આકારણી પછી કરના સમાયોજનની તારીખ;

(જી) સપ્લાયર સિવાયની વ્યક્તિના કિસ્સામાં, આવી વ્યક્તિ દ્વારા માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંને મળ્યાની તારીખ; અને

(એચ) અન્ય કોઈ કિસ્સામાં, કર ચુકવણીની તારીખ."

૭. જ્યાં સુધી ધ સીજીએસટી રૂલ, ૨૦૧૭ ના નિયમ ૯૬ નો સવાલ છે, તે જોગવાઈ કરે છે કે માલના નિકાસકાર દ્વારા ફાઈલ કરવામાં આવેલા શિપિંગ બિલને ભારત બહાર નિકાસ કરવામાં આવેલા માલ પર ચૂકવવામાં આવેલા સંકલિત કર માટેની રિફંડ અરજી ગણવામાં આવશે અને આવી અરજી ત્યારે જ

ફાઈલ કરવામાં આવી હોવાનું ગણવામાં આવશે જ્યારે નિકાસ કરેલો માલ લઈ જતા વાહનના પ્રભારી વ્યક્તિએ તારીખ અને પુરાવા અને શિપિંગ બિલ અને નિકાસની તારીખ આવરી લેતો નિકાસ જનરલ મેનિફેસ્ટ અથવા નિકાસ અહેવાલ યોગ્ય રીતે ફાઈલ કર્યો હોય અને અરજી કરનારે ફોર્મ GSTR 1 અને GSTR-3B માં કાયદેસરનું રિટર્ન રજૂ કરેલું હોવું જોઈએ. અગાઉ નોંધ્યું તેમ, નિઃશંકપણે, રિટ અરજદારે ઉપરોક્ત વિગતો રેકૉર્ડ પર મૂકેલ છે તેમજ સંબંધિત જુલાઈ, ૨૦૧૭ અને ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭ ના મહિનાઓ માટે ફોર્મ GSTR-3B માં કાયદેસરનું રિટર્ન પણ રજૂ કરેલ છે. આમ, ઉપરોક્ત સંબંધિત સાહિત્યને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે જણાવું છે કે રિટ અરજદાર ધ આઈજીએસટી એક્ટ, ૨૦૧૭ ની સંબંધિત જોગવાઈઓ હેઠળ પરિકલ્પિત કર્યા મુજબ અન્યથા આઈજીએસટીના રિફંડ માટે હકદાર છે.

૮. પરિણામે, અરજી સફળ થાય છે. અમે આથી સામાવાળા સત્તામંડળને આ હુકમ મળ્યાની તારીખથી બે અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર "ઝીરો રેટેડ સપ્લાય" તરીકે નિકાસ કરાયેલા શિપિંગ બિલના સંદર્ભમાં કુલ રૂ. ૩૭,૧૦,૩૨૬/- ની રકમના આઈજીએસટીનું રિફંડ તુરંત મંજૂર કરવાનો નિર્દેશ આપીએ છીએ. અમે સામાવાળા સત્તામંડળને શિપિંગ બિલ ઉભા કરવાની તારીખથી લઈને રિફંડની ઉપરોક્ત રકમની વાસ્તવિક તારીખ સુધી રિટ અરજદારને ૯% ના દરે વ્યાજ ચૂકવવાનો વધુ નિર્દેશ આપીએ છીએ.

તે મુજબ અરજીનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ જે. બી. પારડીવાલા)

(ન્યાયમૂર્તિ નિશા એમ. ઠાકોર)

વાય. એન. વ્યાસ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.